

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI**

AJINIYOZ NOMIDAGI NUKUS DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

Ro‘yxatga olindi:
№ MD-70110501 – 2.00.2
2021 yil “28” _____ 08 _____

**TARBIYAVIY ISHLAR
METODIKASI**

(Tanlov fani: Guruh rahbari faoliyatini tashkil etish)

FAN DASTURI

Bilim sohasi	100000	– Gumanitar
Ta`lim sohasi:	140000	– Pedagogika
Ixtisoslik:	70110501	– Ta`lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (Boshlang`ich ta`lim)

	Fan, modul kodi	O'quv yili 2021-2022	Semestr 1-2	ECTS – Kreditlar 6	
	Fan/Modul turi: tanlov	Ta'lim tili qoraqalpoq		Xaftadagi dars soatlari	
1	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama	
	Tarbiyaviy ishlar metodikasi (Guruh rahbari faoliyatini tashkil etish)	90	90	180	
<p>I. Fanning mazmuni</p> <p>Fanning asosiy maqsadi: mustaqil respublikamizda iqtisodiy, ma'naviy siyosiy madaniy rivojlanishi yo'lida buyuk ishlar amalga oshirilmoqda. YOshlarga chuqur mustahkam bilim berish, mutaxassislarni jahon andozlariga javob beradigan, bozor iqtisodiy sharoitda raqobatga bardosh beradigan qilib tayyorlash dolzarb masalalardan biridir. Mustaqil O'zbekiston amaliyotida qo'llanayotgan baxt qonunimizda belgilab berilgan qonunlarimizdan kelib chiqqan holda shuni ta'qidlash lozimki, har tomonlama kamolga etgan barkamol inson uchun zarur bo'lgan yuksak ma'naviyatga xos bo'lgan qirralarni: poklik, hamkorlik, birodarlik, g'amxo'rlik, sabr-qanoat, saxiylik fazilatlarini shakllantirishdan iboratdir.</p> <p>Fanning vazifasi: maktab hayotida ta'lim-tarbiya jarayonini boshqarishda ma'naviyat ishlari bo'yicha direktor o'rinbosarining va sinf rahbarining boshqalar bilan almashtirib bo'lmaydigan o'ziga xos o'rni bor. Ma'naviyat ishlari va sinf rahbari faoliyatining aksariyat qismi tarbiyaviy jarayon bilan bog'liqdir. SHu jihatdan olib qaraganda uni sinfining bosh tarbiyachisi murabbiysi deyish mumkin, u o'z sinf jamoasini tashkil qiladi, uyushtiradi va tarbiyalaydi, o'qituvchilar bolalar tashkilotlari, ota-onalar hamda keng jamoatchilik bilan yaqindan aloqa bog'lab, sinfdagi umumiy tarbiyaviy jarayonga rahbarlik qiladi.</p> <p>II. Asosiy nazariy qism (Ma'ruza mashg'ulotlari)</p> <p>11.1. Fan tarkibiga qo'yidagi mavzular kiradi.</p> <p>1-ma'ruza. Tarbiyaviy ishlar metodikasi faniga kirish Tarbiyaviy ishlar metodikasi fanining maqsadi, vazifasi, asosiy tushunchalari va tamoyillari Tarbiyaviy ishlar metodikasi fanining jamiyatda tutgan o'rni va tarbiya jarayonida g'oyaviy-siyosiy odob-axloq tarbiyani tashkil etish</p> <p>2-ma'ruza. Guruh raxbarining faoliyatini tashkil etish va boshqarish Guruh rahbari haqida tushuncha va uning faoliyatini rejalashtirish. Tarbiyaviy ishlar rejasiga kiritiladigan masalalar. Guruh rahbarining faoliyati va mahorati</p> <p>3-ma'ruza. Guruh raxbarining shaxs va jamoani o'rganish va tarbiyaviy ishlarni tashkillashtirish usullari Guruh jamoasini tashkillashtirish va tarbiyalashga qo'yiladigan talablar. Jamoani shakllantirish bosqichlari</p> <p>4-ma'ruza. Guruh jamoasi bilan ishlash Jamoaning tarbiyaviy ta'siri. Guruh jamoasini tashkillashtirish va tarbiyalash ishlarini rejalashtirish. Guruh jamoasi bilan ishlash va ularga rahbarlik qilish.</p> <p>5-ma'ruza. Guruh rahbarining oilalar va keng jamoatchilik bilan hamkorlikda</p>					

olib boriladigan pedagogik faoliyati

Tarbiyaviy ishlarni amalga oshirishda «Oila, mahalla, ta'lim muassasalarining hamkorlikda ishlash» Kontsepsiyasining o'рни va ahamiyati. Talaba-yoshlarni tarbiyalashda oila, mahalla va ta'lim muassasalarining hamkorlikdagi faoliyati. YOshlarni tarbiyalashda oila, mahalla va ta'lim muassasalarining hamkorlik faoliyati tamoyilari va bosqichlari.

6-ma`ruza. Talabalarni mehnatsevarlik ruhida tarbiyalashda guruh rahbarining roli

Mehnat tarbiyasining mazmuni. Mehnat tarbiyasini singdirishda guruh rahbarining tutgan o'рни. Talabalarning o`quv mehnatini tashkil etish usullari.

7-ma`ruza. Mashg`ulotlardan tashqari tarbiyaviy ishlarni tashkillashtirish shakllari

Mashg`ulotlardan tashqari vaqtlardagi tarbiyaviy ishlarning mazmuni va ularga qo`yiladigan talablar. Mashg`ulotlardan tashqari vaqtlarda tarbiyaviy ishlarni tashkil etish shakllari. Talabalarning o`zini – o`zi boshqarishi.

8-ma`ruza. Tarbiya isleri metodikasi pánin oqıtıwda pedagogikalıq texnologiyalardıń paydalanıw

«Tarbiyaviy ishlar metodikasi» fanini o`qitishda pedagogik texnologiyalarning tutgan o'рни. Ta'lim-tarbiya jarayonida tarbiyaviy ishlar texnologiyasi. Tarbiyaviy ishlarni rejalashtirish texnologiyasi. Tarbiyaviy ishlarni rejalashtirish bosqichlari. Tarbiyaviy ishlarni tashkil etishning asosiy qoidalari

9-ma`ruza. Tarbiyaviy ishlarni tashkil etish texnologiyasi

Oliy ta'lim muassasalaridagi tarbiya jarayoni va tarbiyaviy ishlarni tashkil etish texnologiyasi. Oliy ta'lim muassasalaridagi asosiy tarbiyaviy masalalar

10-ma`ruza. Tarbiyaviy texnologiyalar treningi

Treninglarni o`tkazishda guruhlar bilan ishlash va ularga rahbarlik qilish. Guruh tarkibining almashuvchanlik xarakterini hisobga olish. Treninglarning turlari. Sotsiometriya metodi orqali guruhni o`rganish

11-ma`ruza. Tarbiyaviy ishlar bo`yicha ishlab chiqiladigan metodik tavsiyalar

Guruh majlisini tayyorlash va uni o`tkazish. Guruh majlislarining bayonnomalari. Akademik litsey va kasb-hunar kollejlariaada guruh rahbarining jurnali.

IV. Seminar sabaqları boyınsha kórsetpe hám usınıslar Seminar mashg`ulotlari uchun mavzular

Tarbiyaviy ishlar metodikasi fanining maqsadi, vazifasi va tamoyillari
Tarbiya jarayonida siyosiy- g`oyaviy odob-axloq tarbiyani tashkil etish
Tarbiya jarayonida siyosiy- g`oyaviy odob-axloq tarbiyani tashkil etish
Guruh rahbarinig faoliyatini tashkil etish va rejalashtirish
YOshlarni tarbiyalashda “Tarbiya” fani, tarbiya soati va axborot soatlarining ahamiyati
Talaba va pedagoglar orasida o`z-aro munosabatlarni tashkil etish
Guruhda talabalar jamoasini shakllantirish metodikasi
Guruh jamoasini tashkillashtirish va tarbiyalash ishlarini rejalashtirish
Jamoaviy ijodiy faoliyat - pedagogik texnologiya sifatida
Guruh rahbarinig oilalar va keng jamoatchilik bilan hamkorlikda ish olib borishi
Tarbiyaviy ishlar jarayonida qo`llaniladigan pedagogik ta`sir ko`rsatish metodlari
Tarbiyaviy ishlar metodikasi fanini o`qitishda pedagogik texnologiyalarning tutgan

o`rni

Tarbiyaviy ishlar bo`yicha treninglar tashkil etish metodikasi
«Muammoli o`quvchi» treningi
Tarbiyada sotsiometriya

Amaliy mashg`ulotlari uchun mavzular

Tarbiyaviy ishlarda tarbiya metodlaridan foydalanish
Siyosiy-g`oyaviy tarbiyani tashkil etish metodikasi
Tarbiya jarayonida odob-axloq tarbiyasini tashkil etish
Guruh rahbarining ishini rejalashtirish
«Tarbiya» fani
Guruh rahbari
Talaba va pedagoglar orasidagi o`zaro munosabatlar
Guruhda talabalar damoasini shakllantirish
Guruh jamoasini o`rganish dasturi
Guruh jamoasiga tavsif berish
Guruh rahbarining oilalar va keng jamoatchilik bilan hamkorlikda ish olib borishi
Talabalarni mehnatsevarlik ruhida tarbiyalash
Tarbiyaviy ishlarni tashkil etish texnologiyasi
Tarbiyaviy ishlar bo`yicha treninglar tashkil etish
Tarbiyada sotsiometriya metodi

V. Mustaqil ta`lim topshiriqlari bo`yicha tavsiyalar Mustaqil ishni tashkil etishning shakli va mazmuni

Mustaqil ta`lim mavzusi magistrlar o`rganadigan lektsiya va laboratoriya mashg`uloti mavzularidan iborat bo`ladi.

Mustaqil ta`lim magistrnlarni nazariy bilimlarini mustahkamlashda mavzularni tushunish qobiliyatlarini maksimal darajada rivojlanishiga, umumiy dunyoqarashlarini kengaytirishga yordam beradi.

Talaba mustaqil ishni tayyorlashda muayyan fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:

- darslik va o`quv qo`llanmalar bo`yicha fan boblari va mavzularini o`rganish;
- tarqatma materiallar bo`yicha ma`ruzalar qismini o`zlashtirish;
- talabaning o`quv-ilmiiy tadqiqot ishlarini bajarish bilan bog`liq bo`lgan fanlar bo`limlari va mavzularni chuqur o`rganish;
- faol va muammoli o`qitish uslubidan foydalaniladigan o`quv mashg`ulotlari.

Tavsiya etilayotgan mustaqil ta`lim mavzulari

1. Tarbiyaviy ishlar metodikasi fanining maqsadi, vazifasi, asosiy tushunchalari va tamoyillari
2. Tarbiyaviy ishlar metodikasi fanini jamiyatda tutgan o`rni
3. Tarbiya jarayonida g`oyaviy-siyosiy odob-axloq tarbiyani tashkil etish
4. Guruh rahbari faoliyatini rejalashtirish.
5. Tarbiyaviy ishlar rejasiga kiritiladigan masalalar.
6. Guruh rahbarining faoliyati va mahorati
7. Guruh jamoasini tashkillashtirish va tarbiyalashga qo`yiladigan talablar.
8. Jamoani shakllantirish bosqichlari
9. Jamoaning tarbiyaviy ta`siri
10. Guruh jamoasini tashkillashtirish va tarbiyalash ishlarini rejalashtirish.
11. Guruh jamoasi bilan ishlash va ularga rahbarlik qilish
12. Tarbiyaviy ishlarni amalga oshirishda «Oila, mahalla, ta`lim muassasalarining hamkorlikda ishlash» Kontsepsiyasining o`rni va ahamiyati.

	<p>13. Guruh rahbarining oilalar va keng jamoatchilik bilan olib boradigan ishlari</p> <p>14. Ota-onalar bilan ishlash shakl va metodlari</p> <p>15. YOshlarni tarbiyalashda oila, mahalla va ta'lim muassasalarining hamkorlikda ishlash tamoyillari va bosqichlari</p> <p>16. Mehnat tarbiyasining mazmuni</p> <p>17. Mehnat tarbiyasini singdirishda guruh rahbarinig tutgan o`rni</p> <p>18. Talabalarning o`qish mehnatini tashkil etish usullari</p> <p>19. Mashg`ulotlardan tashqari vaqtlardaga tarbiyaviy ishlarning mazmuni va ularga qo`yiladigan talablar.</p> <p>20. Mashg`ulotlardan tashqari vaqtlarda tarbiyaviy ishlarni tashkil etish shakllari.</p> <p>21. Talabalarning o`zini – o`zi boshqarishi.</p> <p>22. «Tarbiyaviy ishlar metodikasi» fanini o`qitishda pedagogik texnologiyalarning tutgan o`rni.</p> <p>23. Mashg`ulotlar jarayonida treninglarni tashkil etish va uning tarkibiy qismlari</p> <p>24. Treninglarni o`tkazishda guruhlar bilan ishlash va ularga rahbarlik qilish.</p> <p>25. Guruh tarkibining almashuvchanlik xarakterini hisobga olish.</p> <p>26. Guruh majlisini tayyorlash va o`tkazish</p> <p>27. Guruh majlisining bayonnomasi</p> <p>28. O`quv-tarbiya jarayonlarini amalga oshirishning shakllari va tashkil etish metodikasi</p> <p>29. Sotsiometriya metodi orqali guruhni o`rganish</p>
	<p>Ta'lim natijalari:</p> <p>Tarbiyaviy ishlar metodikasi o`quv fanini o`zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida magistr:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarbiya, tarbiya qonuniyatlari, ta'lim muassasalarida olib boriladigan tarbiyaviy ishlar, ularning mazmuni, shakllari va uslublari. milliy mustaqillikning asosiy g`oyalari va ularni amalga oshirish maqsadi; milliy - madaniy va diniy an`analari, umuminsoniy qadriyatlar va demokratik tamoyillar, ilg`or axborot texnologiyalar asoslari; milliy istiqloq mafkurasining va vatanga mehr-muhabbat uyg`otishning asosiy g`oyalari; ma`naviy boy, intellektual rivojlangan, yuksak madaniyatli ma`naviy va jismoniy sog`lom yoshlarni tarbiyalash uslublari; tarbiyalashning pedagogik san`ati, mohiyati va asosiy komponentlari; shaxsni tarbiyalashda pedagogik mahoratni namoyon etish mohiyati va shakli; pedagog tashkilotchining maktabda, maktabdan tashqari muassasalar, oiladagi faoliyatining xususiyatlarini <i>bilishi kerak;</i> - yosh xususiyatlarini hisobga olish bilan shaxsni shakllantirish ijtimoiy xususiyatini har tomonlama o`rganish asosida, har bir yoshlarning ongiga milliy mustaqillik g`oyasini etkazishning samarali yo`llari va metodlarini aniqlash; maktab, litsey, kolledjlar, institutlar va unversitetlarda g`oyaviy tarbiyalashni, zamonaviy-talablar darajasiga ko`tarish; madaniy kutubxona oqartiruv muassasalari, kutubxonalar, klublar, saroylar, maktab, universitet, institut muzeylari yoshlarni tarbiyalash markaziy omili bo`lishi; bayramlar va marosimlar o`tkazish mazmuni va metodi; mustaqillik bayrami, konstitutsiya qabul qilingan kun, vatan himoyachilari kuni, xotira va qadriyatlar kuni, o`qituvchi va murabbiylar kuni marosimlarini o`tkazish va targ`ib qilish <i>ko`nikmalariga ega bo`lishi kerak.</i> - O`zbekiston Respublikasining milliy mafkurasini sohasida uni amalga oshirish metodlarini rivojlanishi; siyosiy sohada, ijtimoiy sohada, ma`naviy sohada: milliy mustaqillik ideologiyasini shakllantirish muamollari; umuminsoniy tamoyillari; milliy mustaqillikning asosiy g`oyalaridan foydalanish va uning amalga oshirish maqsadi metodlari; xalq an`analari, umuminsoniy kadriyatlarini milliy madaniy va ma`naviy g`oyaviy asoslari; vatanga muhabbat va sadoqatni shakllantirish, ma`naviy boy, intellektual va yuksak madaniyatni; ma`naviy va jismoniy sog`lom yoshlarni tarbiyalash

	malakalariga ega bo`lishi kerak.
	<p>Ta`lim texnologiyalari va metodlari: Ma`ruzalar, Keys materiallari Seminarlar Amaliy mashqlar (tahlillar) Taqdimotlar Individual loyihalar Jamo bo`lib ishlash</p>
	<p>Kreditlarni olish uchun magistrlar: Joriy, oralik nazorat shakllarida berilgan vazifalar va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo`yicha yozma ishni muvaffiqiyatli topshirish</p>
	<p style="text-align: center;">Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. P.A.Mavloнова, B.Нормурадова. Тарбиявий ишлар методикаси. -Т. “Фан ва технологиялар”, 2008 й. 2. P.A.Mavloнова, Н.Рахманкулова, Б.Нормурадова, К.Матназарова . Тарбиявий ишлар методикаси. -Т. “Фан”, 2014 3. К.Хошимов, С.Очилов. Ўзбек педагогикаси антологияси. -Т.; Ўқитувчи, 2010 й 4. P.A.Mavloнова, Н.Х.Вохидова, Н.Х.Рахмакулова. Педагогика назарияси ва тарихи. -Т.; “Фан ва технологиялар”. 2010-й. 5. Ш.Шодмонова, М.Хошимова, Н.Файзуллаева. Тарбиявий ишлаш услубёти (Ўқув кўлланма. – Т.; “Фан ва технологиялар”, 2008 6. Ишмухамедов Р., Абдуқодиров А., Пардаев А. Тарбияда инновацион технологиялар. Т., Истеъдод, 2010. 7. Курбаниязова З, Абдижаббарова Ж. Класс басшысының хызметин шөлкемлестириў методикасы (методикалық қолланба), - Нөкис, НМПИ, 2012. 8. Пазылов А., Қ.Қосназаров, Қ.Сейтмуратов, З.Курбаниязова. Педагогика теориясы (Дарслик). - Тошкент, «Ношир», 2018 й. <p style="text-align: center;">Qosimsha ádebiyatlar</p> <p>Mipziyoev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat’iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bwlishi kerak. Wzbekiston Respublikaci Vazirlar mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollariга baғishlangan majlisidagi Wzbekiston Prezidenti nutqi. //Xalq swzi gazetasi, 2017. 16 yanvar, №11.</p> <p>Mipziyoev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va oliyjanob halqimiz bilan birga quramiz. “Wzbekiston”, 2017</p> <p>Wzbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bwyicha Harakatlar strategiyasi. Wzbekiston Respublikaci Prezidentining Farmoni. Wzbekiston Respublikasi qonun hujjatlari twplami, 2017 yil, 6-son, 70-modda.</p> <p>Mipziyoev Sh.M. Qonun ustuvorligi - inson manfaatlarini ta`minlash taraqqiyoti va halq farovonligining garovi. “Wzbekiston”, 2017.</p> <p>Мактабгача ва бошланғич таълим атамаларининг изоҳли луғати. Тузувчилар: О.Мусурманова ва бошқ. –Т., Бекинмачоқ-Плюс., 2011</p> <p>Mavlonova R.A., Abdurahmonova D. Pedagogik mahorat (Wquv qwllanma), - Т.; «Fan va texnologiya» - 2012 y.</p> <p>Мусурманова О, Палъанова Х., Рискулова К., Курбаниязова З. Педагогик атамалар луғати: ўзбек, рус, инглиз тилларида. – Т. “TURON-IQBOL”, 2019</p> <p>Мусурманова О. Оила-жамият таянчи: Монография. –Т., Ёшлар нашриёти, 2019.</p> <p>Муслимов Н.А., Nishonova S., Imomova M., Xasanov R. Pedagogika tarixi (Darslik), - Т.;</p>

	<p>«Wqituvchi» - 1996 y. Тарбия (Ота-она ва мураббийлар учун энциклопедия) /Тузувчи М.Н.Аминов, - Т., Ўзбекистон миллий энциклопедияси» давлат илмий нашриёти, - 2010. Ubaydullaev K., Kurbaniyazova Z., Xabibullaev B. Joqari oqiw orinlari pedagog kadrlarini kasiplik kompetentligi ham pedagogikalik sheberligin jetilistiriw. (Oqiw-metodikaliq qollanba), Nókis, 2018j. Shodmonova Sh., Tilobova N. “Tarbiyaviy ishlar uslubiyoti” o`quv predmetidan ta`lim texnologiyasi – T.: TDIU, 2006.</p> <p style="text-align: center;">Axborot dereklari</p> <p>https://Ziyonet.Uz www.natilib.uz https://edu.uz https://teori.uz</p>
	<p>Taqrizchilar: N.M.Nagmetova – Ajiniyoz nomidagi Nukus davlat pedagogika instituti “Boshlang‘ich ta’lim” kafedrasida dotsenti v.v.b., pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori. N.T.Tosheva - Buxoro davlat universiteti “Boshlang‘ich ta’lim” kafedrasida dotsenti, pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (Turdosh OTM)</p>